

CURTEA DE APEL CLUJ

BULETINUL JURISPRUDENȚEI

**Culegere de jurisprudență în materie civilă, conflicte de
muncă și asigurări sociale, minori și familie, contencios
administrativ și fiscal, penală pe anul 2012**

Editat de

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

REDAȚIA:

tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL

DISTRIBUȚIE:

tel.: **021.314.93.15; 0733.674.222**

fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

ISSN: 1583-6886

CURTEA DE APEL CLUJ

BULETINUL JURISPRUDENȚEI

Culegere de jurisprudență în materie civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale, minori și familie, contencios administrativ și fiscal, penală pe anul 2012

Colegiul redacțional:

Judecător Denisa-Livia Băldean – vicepreședinte al Curții de Apel Cluj
Judecător Axente- Irinel Andrei – vicepreședinte al Curții de Apel Cluj
Judecător Valentin Chitidean – președintele Secției penale și de minori
Judecător Traian Dârjan – președintele Secției I-a civile
Judecător Laura Dima – Secția I-a civilă
Judecător Liviu Ungur – președintele Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal

Lista autorilor

Secția I-a civilă

Judecător Sergiu-Cătălin Boboș	Judecător Daniela Griga
Judecător Anamaria Câmpean	Judecător Valentin Mitea
Judecător Ioan Daniel Chiș	Judecător Ioana-Rozalia Magyarosi
Judecător Carmen-Maria Conț	Judecător Anca-Adriana Pop
Judecător Traian Dârjan	Judecător Ioana Tripon
Judecător Laura Dima	Judecător Marta-Carmen Vitos
Judecător Dana-Cristina Gîrbovan	

Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal

Judecător Axente-Irinel Andrei	Judecător Gabriel Adrian Năsui
Judecător Mirela Budiu	Judecător Cristina Pașol
Judecător Monica Diaconescu	Judecător Danusia Pușcașu
Judecător Maria Hrudei	Judecător Mihaela Sărăcuț
Judecător Claudia Idriceanu	Judecător Floarea Tămaș
Judecător Delia Marusciac	Judecător Liviu Ungur

Secția penală și de minori

Judecător Viorel-Virgil Andreiesc	Judecător Livia Mango
Judecător Valentin Chitidean	Judecător Ioana-Cristina Morar
Judecător Ana Covrig	Judecător Delia Purice
Judecător Adina-Daria Lupea	Judecător Monica Rodina

LISTA DE ABREVIERI

ADP	– Administrația Domeniului Public
ADS	– Agenția Domeniilor Statului
AFM	– Administrația Fondului pentru Mediu
AFP	– Administrația Finanțelor Publice
AGA	– Adunarea Generală a Acționarilor
AGEA	– Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor
AJOFM	– Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
AJPS	– Agenția Județeană pentru Prestări Sociale
alin.	– alineatul/alineatele
ANAF	– Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANRE	– Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
ANRMAP	– Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
ANRP	– Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
ANV	– Autoritatea Națională a Vămilelor
art.	– articolul/articolele
AVAS	– Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului
BCD	– Banca de Credit și Dezvoltare
BCF	– Biroul de Carte Funciară
BEJ	– Biroul executorului judecătoresc
BNP	– Biroul Notarial Public
c.	– contra
C. Ap.	– Curtea de Apel
C. civ.	– Codul civil
C. com.	– Codul comercial
C. fam.	– Codul familiei
C. fisc.	– Codul fiscal
C. mun.	– Codul muncii
C. pen.	– Codul penal
C. pr. civ.	– Codul de procedură civilă
C. pr. fisc.	– Codul de procedură fiscală
C. pr. pen.	– Codul de procedură penală
CAB	– Curtea de Apel București
CAS	– Contribuția pentru asigurările sociale de stat
CCM	– Contractul colectiv de muncă
CEDO	– Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CF	– Carte funciară
CF	– Cartea Funciară

CIM	– Contractul individual de muncă
CJ	– Consiliul Județean
CJP	– Casa Județeană de Pensii
CL	– Consiliul Local
CNCD	– Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
CNPAS	– Casa Națională de Pensii și alte drepturi de Asigurări Sociale
CNSC	– Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
Convenția	– Convenția europeană a drepturilor omului
CSM	– Consiliul Superior al Magistraturii
DGASPC	– Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului
DGFP	– Direcția Generală a Finanțelor Publice
DGJ	– Direcția Generală Județeană
DGP	– Direcția Generală a Pașapoartelor
DIICOT	– Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
DMIS	– Direcția de Muncă și Incluziune Socială
DMPS	– Direcția de Muncă și Protecție Socială
DMSSF	– Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie
DNA	– Departamentul Național Anticorupție
H.C.L.	– Hotărârea Consiliului Local
H.G.	– Hotărârea Guvernului
IGPR	– Inspectoratul General al Poliției Române
INML	– Institutul Național de Medicină Legală
IPJ	– Inspectoratul de Poliție Județean
IPURL	– Întreprindere Profesională Unipersonală cu Răspundere Limitată
IȘJ	– Inspectoratul Școlar Județean
ITM	– Inspectoratul Teritorial de Muncă
ÎCCJ	– Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud.	– Judecătoria
LCA	– Legea contenciosului administrativ
lit.	– litera/literele
MAI	– Ministerul Administrației și Internelor
MECI	– Ministerul Educației, Cercetării și Inovării
MECT	– Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului
MEF	– Ministerul Economiei și Finanțelor
MFP	– Ministerul Finanțelor Publice
MIRA	– Ministerul Internelor și Reformei Administrative
nr. cad.	– număr cadastral
nr. top.	– număr topografic
O.G.	– Ordonanța Guvernului
O.U.G.	– Ordonanța de urgență a Guvernului
OCPI	– Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ORC	– Oficiul Registrului Comerțului
pct.	– punctul/punctele
PUG	– Plan Urbanistic General
SA	– Societate pe Acțiuni
SC	– Societate Comercială

SEAP	– Serviciul Electronic de Achiziții Publice
SEIP	– Serviciul de Evidență Informatizată a Persoanei
SPEP	– Serviciul Public de Exploatare a Patrimoniului
SPRL	– Societate Profesională cu Răspundere Limitată
SRL	– Societate cu Răspundere Limitată
ș.a.	– și alții/altele
T.	– Tribunalul
TCE	– Tratatul (de instituire al) Comunității Europene
UE	– Uniunea Europeană
UNBR	– Uniunea Națională a Barourilor din România
urm.	– următorul/următoarele

CAPITOLUL I DREPT CIVIL

1. Acțiune în tăgada paternității. Legitimarea procesuală activă. Incidența art. 8 CEDO. Interesul superior al copilului

- Codul de procedură civilă: art. 45
- Codul familiei: art. 54, art. 55
- Legea nr. 272/2004: art. 2 alin. 3, art. 8, art. 22 alin. (1) și (2)
- Convenția europeană a drepturilor omului: art. 8

(Secția I-a civilă, decizia nr. 4362/R din 19 octombrie 2012)

Acțiunea în tăgada paternității poate fi pornită și de către copil împotriva soțului mamei și numai dacă acțiunea nu a fost introdusă în timpul minorității copilului, acesta o poate porni în termen de 3 ani de la data majoratului său.

În speță, din interpretarea coroborată a prevederilor art. 45 alin. (1) și alin. (2) C. pr. civ. cu dispozițiile art. 54 și art. 55 C. fam., reiese cu certitudine faptul că reclamantul Ministerul Public are calitate procesuală activă de a porni acțiunea în tăgăduirea paternității, în numele copilului, justificată nu numai pentru apărarea dreptului copilului de a înlătura o filiație prezumată ce nu corespunde adevărului, dar și de acela de a deschide copilului posibilitatea stabilirii paternității sale reale, obiectiv cu neputință de realizat câtă vreme copilul este beneficiarul unei prezumții de paternitate și în condițiile în care mama copilului împreună cu tatăl prezumat refuză, cu rea credință, promovarea unei astfel de acțiuni.

Totodată, curtea constată că prin Legea nr. 272/2004 s-a reglementat domeniul respectării, protecției și promovării drepturilor copilului și s-a statuat cu prioritate principiul interesului superior al copilului care, potrivit art. 2 alin. (2) și alin. (3) din lege, este impus inclusiv în legătură cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricăror persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal. De asemenea, principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

Prin urmare, acest act normativ consacră, pe lângă principiul interesului superior al copilului și drepturile legitime ale acestuia, respectiv dreptul la stabilirea și păstrarea identității sale, precum și dreptul la protejarea vieții private și familiale, drepturi care se impun a fi respectate și ocrotite în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de părinți, de autoritățile publice, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

Raportat la aceste dispoziții legale imperative, curtea apreciază că dreptul copilului la stabilirea și păstrarea identității sale, precum și dreptul la viața privată și de familie sunt în concordanță cu interesul superior al copilului, iar acestea sunt recunoscute, protejate și

ocrotite inclusiv prin prezenta acțiune în tăgada paternității, recunoscută copilului de prevederile legale mai sus arătate incidente, iar în condițiile vârstei sale fragede coroborată cu refuzul mamei și al prezumtivului tată de a promova o astfel de acțiune, cererea formulată de reclamantul Ministerul Public în condițiile art. 45 C. pr. civ. în numele copilului este absolut necesară pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale acestuia.

În același sens, principiul interesului superior al copilului impune stabilirea unei stări civile care să corespundă realității și să fie consemnată ca atare în actul de naștere al acestuia, garantarea dreptului copilului la stabilirea și păstrarea identității sale, dar și dreptul la a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament, acțiunea de față generând posibilitatea reglementării lor.

Motivul de recurs al pârâtului referitor la aplicarea greșită de către instanța de apel a prevederilor art. 8 din Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a jurisprudenței CEDO, în opinia Curții, nu este întemeiat.

În susținerea acestei critici pârâtul afirmă că doar acțiunea în tăgada paternității promovată de Ministerul Public nu apără dreptul la filiație al minorului care, prin înlăturarea prezumției legale de paternitate devine un *filiius nullius*, lăsând la voia întâmplării dacă tatăl biologic recunoaște copilul sau susține acțiunea în stabilirea paternității.

Astfel, potrivit art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care reglementează dreptul la respectarea vieții private și de familie „1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondentei sale. 2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

Ca urmare a ratificării de către România a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin Legea nr. 30/1994, în conformitate cu prevederile art. 11 și 20 din Constituție, această convenție a devenit parte a dreptului intern, astfel că se impune ca în soluționarea prezentei cauze să se aibă în vedere prevederile sale, precum și practica jurisdicțională a Curții Europene a Drepturilor Omului în aplicarea și interpretarea convenției menționate.

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale înscrie distinct viața familială printre drepturile persoanei care se bucură de protecția acordată de art. 8, dar nu o definește.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis în *cauza Kroon și alții c. Olandei*, prin Hotărârea din 27 octombrie 1994, că asigurarea respectării vieții familiale impune luarea unor măsuri legislative de către autoritățile naționale competente, în așa fel încât realitatea biologică și socială a unor legături între un bărbat și copilul care pretinde că este al lui să prevaleze asupra unei prezumții legale ale cărei efecte sunt contrare atât faptelor stabilite cu certitudine, cât și voinței tuturor persoanelor implicate fără ca realitatea juridică să profite cuiva.

În prezenta cauză, există un conflict între dreptul copilului de a-și cunoaște și stabili identitatea personală, drept protejat de art. 8 din Convenție și dreptul presupusului tată de a beneficia de prezumția de paternitate, iar rezolvarea acestui conflict trebuie făcută în asemenea manieră încât să mențină o proporționalitate între respectivele drepturi. În plus, instanța de judecată trebuie să aibă în vedere principiul fundamental al intereselor copilului. (Judecător Anca-Adriana Pop)

2. Acțiune în tăgăda paternității promovată de pretinsul tată, care nu este soțul mamei. Lipsa calității procesuale active. Legea civilă aplicabilă

- Codul familiei: art. 54

(Secția I civilă, decizia nr. 5123/R din 14 decembrie 2012)

Problema esențială care se impune a fi analizată cu prioritate în prezenta cauză, este aceea a justificării de către reclamant a unei calități procesuale active în litigiul pendinte.

Reclamantul a promovat o cerere prin care a solicitat în temeiul art. 432 NCC, rap. la art. 112 C. pr. civ., să se constate că minorul V.A.V., născut la 21 ianuarie 2006, nu este copilul pârâtului de rândul II, V.R.M., rezultat din căsătoria acestuia cu V.C.O.; să se dispună radierea numelui pârâtului din actul de naștere al minorului; să se stabilească paternitatea minorului, în sensul constatării faptului că reclamantul este tatăl minorului; să se dispună înscrierea numelui reclamantului la rubrica tatălui în actul de naștere al minorului.

Cererea introductivă de instanță a fost promovată la data de 25 octombrie 2011, deci după data intrării în vigoare a noului Cod civil, însă, cauzei pendinte nu îi sunt aplicabile dispozițiile noului Cod civil, ci cele ale vechiului Cod al familiei, dat fiind că minorul V.A.V. s-a născut la data de 21 ianuarie 2006, deci cu mult anterior momentului intrării în vigoare a noului Cod civil.

Or, potrivit art. 47 din Legea nr. 71/2011 de punere în aplicare a noului Cod civil, stabilirea filiației, tăgăduirea paternității sau orice altă acțiune privitoare la filiație, este supusă dispozițiilor Codului civil și produce efectele prevăzute de acesta *numai în cazul copiilor născuți după intrarea lui în vigoare*.

Este adevărat că potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 71/2011, dispozițiile Codului civil sunt aplicabile și efectele viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acestuia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al bunurilor și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a noului Cod civil – dispoziții similare fiind conținute și în art. 6 alin. (6) NCC –, dar nu este mai puțin adevărat că aceste prevederi reprezintă o normă generală, în timp ce dispozițiile art. 47 din Legea nr. 71/2011 reprezintă o normă cu caracter special, care, evident, are prioritate de aplicare în virtutea principiului *specialia generalis derogant*.

Este știut faptul că întotdeauna norma juridică specială se aplică cu prioritate față de norma juridică generală, neimpunându-se deci, așa cum nefondat apreciază recurentul, a se face o comparație între cele două texte de lege, pe motiv că sunt contrare și că niciuna dintre acestea nu este specială în raport cu cealaltă.

Nu se impune a se face o comparație între cele două norme tranzitorii, pentru a se stabili căreia dintre acestea i se va acorda eficiență juridică, câtă vreme, legiuitorul însuși a inserat în textul Legii nr. 71/2011 o normă juridică cu caracter special, respectiv art. 47 din lege, normă juridică specială care prevede în mod expres că dispozițiile noului Cod civil produc efectele prevăzute de noul Cod civil, în ceea ce privește stabilirea filiației, tăgăduirea paternității sau orice altă acțiune privitoare la filiație, numai în cazul copiilor născuți după intrarea în vigoare a noului Cod civil.

Prin urmare, legiuitorul nu a lăsat la latitudinea instanței de judecată tranșarea acestei probleme, stabilind el însuși, în chiar textul legii de punere în aplicare a noului Cod civil căror copii li se aplică dispozițiile noului Cod civil privitoare la stabilirea filiației, tăgăduirea paternității sau orice altă acțiune privitoare la filiație.

Având în vedere că în cauză sunt incidente dispozițiile art. 47 din Legea nr. 71/2011, este evident că în speță nu se aplică dispozițiile noului Cod civil, ci cele ale vechiului Cod al familiei, dat fiind că minorul V.A.V. s-a născut anterior intrării în vigoare a noului Cod civil, respectiv la data de 21 ianuarie 2006.

Analizând cererea pendinte prin prisma dispozițiilor vechiului Cod al familiei, curtea constată că în cuprinsul aceleiași cereri de chemare în judecată reclamantul a formulat practic, două cereri, una în tăgăduirea paternității, și una în stabilire de paternitate.

Minorul V.A.V. a rezultat din căsătoria pârâtului V.R.M. cu numita V.C.O., astfel încât, minorul se bucură de prezumția de paternitate reglementată de art. 53 alin. (1) C. fam., conform căreia, copilul născut în timpul căsătoriei are ca tată pe soțul mamei.

În reglementarea art. 54 alin. (2) C. fam., astfel cum acesta a fost modificat prin art. I pct. 2 din Legea nr. 288 din 29 octombrie 2007, acțiunea în tăgăduirea paternității poate fi pornită de oricare dintre soți, precum și de către copil, ea putând fi continuată de moștenitori, acțiunea fiind prescriptibilă în termen de 3 ani, de la data nașterii copilului, potrivit art. 55 C. fam., astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 3 din Legea nr. 288/2007, pentru soțul mamei termenul curgând de la data la care a luat cunoștință de nașterea copilului.

Art. 55 alin. (2) C. fam. prevede că dacă acțiunea în tăgăduirea paternității nu a fost introdusă în timpul minorității copilului, acesta o poate porni într-un termen de 3 ani de la data majoratului său.

Prin urmare, potrivit dispozițiilor art. 54 C. fam., calitate procesuală activă în promovarea acțiuni în tăgăduirea paternității are oricare dintre soți, precum și copilul, sau moștenitorii, în cazul în care vor continua acțiunea deja pornită de oricare dintre soți sau de către copil.

Cu alte cuvinte, presupusul tată al minorului și care nu este soțul mamei, nu are recunoscută, prin textul art. 54 C. fam., justificarea calității procesuale active în a promova o acțiune în tăgăduirea paternității.

În ceea ce privește acțiunea în stabilirea paternității, fiind evident vorba despre paternitatea din afara căsătoriei, aceasta, potrivit art. 59 alin. (1) C. fam., aparține copilului și se pornește în numele său de către mamă, chiar dacă este minoră, ori de reprezentantul lui legal, alin. (2) al art. 59 prevăzând că, dreptul de a porni acțiunea în stabilirea paternității nu trece asupra moștenitorilor copilului, ei putând însă continua acțiunea pornită de copil.

Deci, reclamantul nu justifică calitatea procesuală activă nici în condițiile art. 59 C. fam.

Drept urmare, curtea constată că în mod legal s-a reținut în cauză excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului.

Corect a observat intimatul că în speță nu se aplică dispozițiile Legii nr. 272/2004, coroborat cu Recomandarea 874 (1979) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și cu art. 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, întrucât interesul superior al minorului, astfel cum este acesta promovat în întreaga economie a Legii nr. 272/2004, nu este cu nimic afectat, câtă vreme, minorul îi cunoaște drept părinți pe mama sa și pe soțul acestuia.

Nu se aplică nici dispozițiile legii privind adopția, întrucât obiectul cauzei pendinte nu este încuviințarea adopției, ci tăgăduirea paternității, respectiv stabilirea paternității.

Nu este incidentă în cauză nici jurisprudența C.E.DO., axată pe dispozițiile art. 8 din Convenție, câtă vreme, jurisprudența C.E.D.O. la care recurentul a făcut trimitere a avut în vedere situația particulară a tatălui biologic căreia nu i se permitea să aibă legături persoanele cu copilul, întregă această jurisprudență invocată de recurent neconținând niciun fel de referiri la o speță similară cu cauza pendinte.

Modul în care va fi soluționat procesul de divorț dintre cei doi soți, respectiv cererile accesorii divorțului, nu este de natură să impiezeze asupra soluționării prezentei cauze și